

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 1 / 8

1. AMAÇ: Özel Ordu Sevgi Hastanesinde çalışan sağlığının ve hasta güvenliğinin sağlanmasına yönelik kişisel korunma malzemelerinin nasıl ve nerede kullanılacağını açıklar.

2. KAPSAM: Tüm hastane, servis ve birimler.

3. KISALTMALAR

4. TANIMLAR

Kişisel Koruyucu Ekipman: Çalışma ortamındaki risklere ve tehlikelere karşı çalışan tarafından kullanılan giysi, araç ve malzemelerdir.

5. SORUMLULAR: Tüm hastane çalışanları

6. FAALİYET AKIŞI

- Standart önlemlerde belirtilen ilkelere uyulup, gerekli koruyucu kıyafetler giyilecektir. Hastanenin sarf deposundan servisin ihtiyacına göre temin edilecektir.
- Kan veya vücut sıvısının damlama/sıçrama riskinin olduğu tüm hasta bakım ve müdahale durumlarında kişisel koruyucu ekipman (koruyucu elbise, eldiven, maske, gözlük) bulunması birim/ ünite sorumlusu tarafından sağlanacaktır.
- Kişisel koruyucu ekipman sağlık personeli tarafından endikasyon durumlarında kesinlikle kullanılacaktır.
- El hijyeni endikasyon gerektiği durumlarda sağlanacaktır. Uygulamaya yönelik sıvı sabun, kâğıt havlu, alkollü el antiseptikleri bulundurulacaktır
- Eksüdatif deri lezyonu olan sağlık personeli, iyileşene kadar kesinlikle eldiven maske gibi koruyucu önlemlerini alarak hasta bakımı ve araç gereç bakımı ile ilgilenecektir.
- Hava yolu ile bulaş ihtimali (tüberküloz, suçiçeği, kızamık, SARS,) olan hastalara hizmet verilen birimlerde N95 veya FFP 3 maskeleri bulundurulacaktır.
- Eldiven giymeden önce ve çıkartıldıktan sonra eller yıkanacaktır.
- Önlük malzemesi uygulanacak işleme göre seçilmeli; uygun tip ve boyut seçilmeli ve arkadan bağlanacaktır.
- Maskeler; ağız, burun ve çeneyi tamamen içine alacak şekilde olacak ve yüze tam uygunluk sağlanacaktır.
- Maskeler ortak kullanılmayacak, tükrük ve ya sekresyonlarla ısladığı zaman değiştirilecektir.
- Gözlük ve yüz koruyucusu yüze uygun olacaktır.
- Eldivenler en son giyilecektir. Ele uygun eldiven giyilecek, önlüğün kol manşetlerinin üstüne çekilecektir.

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 2 / 8

- Eldiven giymeden önce eller yıkanacak ve ya alkollü el dezenfektanı ile ovulacaktır.
- Eldivenle temizden kirliye doğru ve kendini - çevreyi kontamine etmeden çalışılacaktır.
- Eldiven çıkarılırken; elin üzerinden sıyrılarak içi dışına çevrilerek, diğer eldivenli el ile tutulup eldivensiz parmakla bilekten diğer eldiven sıyrılır. İçi dışına çevrilerek her iki eldiven iç içe geçirilip tıbbi atığa atılacaktır.

EL HIJYENİ:

El Yıkama Gereklilikleri:

- Eller hastane ortamında sıvı sabun ve su ile öncelikle “El hijyeni için 5 endikasyon” kuralına göre aşağıda belirtilen durumlarda yıkanmalıdır:
- Gözle görülür kir varlığında,
- Proteinazöz materyalle kontamine ise,
- Kan veya diğer vücut sıvıları ile kirlendi ise,
- Spor yapan bakterilerle ispatlı veya düşünülen enfeksiyon varlığında,
- Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında,
- Hasta bakımında kullanılan aletlere temas öncesinde ve sonrasında,
- İnvaziv işlemler öncesinde ve sonrasında,
- Eldiven giyme öncesinde ve sonrasında,
- Hasta çevresi ile temas öncesinde ve sonrasında,
- Vücut sıvı ve sekresyonları ile, bütünlüğü bozulmuş cilt ile veya mukoz membranlarla temas sonrasında,
- Hasta ile temasta önce kontamine bir alana temas edilmesi gerektiği ise, bundan sonra temiz alana yapılacak temas öncesinde,
- El antiseptiği ile her beş ovalama işlemi sonrasında bir kere eller yıkanmalıdır veya el antiseptiği içerisindeki yumuşatıcı maddenin ellerde birikme hissine sebep olduğu aşamada eller yıkanmalıdır.
- Tuvalete girdikten sonra ellerin su ve sabunla yıkanması gereklidir.
- Yemekhane personeli aşağıdaki belirtilen durumlarda ellerini yıkamalıdır:
  - İşe başlamadan önce ve çalışma sırasında ihtiyaç duyulan sıklıklarda,
  - Mola zamanlarından sonra, bir şeyler yiyip içtikten sonra,

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 3 / 8

- Hapşırıdıktan sonra, burnunu sildikten sonra ve tuvaletten sonra,
- Hammadde, et, çiğ yumurta, sebze, meyve gibi ürünlere dokunduktan sonra,
- Kirli tabak, bıçak, ekipman taşıdıktan sonra,
- Yerden bir şeyler aldığınızda, yerleri sildiğinizde, çöp taşıdığınızda veya çöp kutusuna dokunduktan sonra,
- Temizleyici veya kimyasal madde kullandıktan sonra,
- Duvar, telefon, para, kapı kolu vb. gibi kontaminasyon kaynağı olan cisim veya yerlere dokunduktan sonra,

Hijyenik El Yıkama:

- Eller su ile ıslatılır, 3-5 ml antiseptik sabun avuca alınır. Klorheksidin kullanılıyorsa bir dakika, povidon iyot kullanılıyorsa iki dakika süreyle avuç içleri ve parmak aralan başta olmak üzere, eller tüm yüzey ve parmakları kapsayacak şekilde kuvvetlice ovuşturulur.
- Eller su ile iyice durulanır, durulama parmak uçlarından dirseklere doğru yapılır, parmaklar yukarı gelecek şekilde tutularak, kontamine suyun dirsekten tekrar parmak ucuna akışı önlenir.
- Eller kağıt havlu ile kurulanır, musluk kağıt havlu kullanılarak kapatılır.

Cerrahi El Yıkama:

- Saat, yüzük ve bileklikler çıkarılır.
- Yeteri kadar (5ml) antiseptikli (povidon iyod / klorheksidin içeren) solüsyon avuç içine alınarak tırnak uçlarından başlayarak parmak, parmak araları, el, ön kol dirsekten dört parmak yukarıya kadar 2- 6 dakika süreyle ovalanarak yıkanır.
- Günün ilk uygulamasında tırnak dipleri 30 saniye süreyle fırçalanır. Cerrahiel yıkama için antiseptikli sabun emdirilmiş tek kullanımlık sünger/fırçalar uygundur. Ara yıkamalarda iki dakika süre yeterlidir.
- Su dirseklerden aşağıya akıtılarak durulanır ve steril havluyla kurutulur.

Alkol Bazlı El Dezenfeksiyonu:

- Gözle görünür kir varsa eller su ve sabunla yıkanmalıdır.
- Alkol bazlı solüsyon (3-5 ml) bir avuca alınır.
- İki el birleştirilerek tüm el yüzeyi ve parmaklara temas edecek şekilde bir dakika süreyle iyice ovuşturulur ve kendi kendine kuruması beklenir

KORUYUCU ÖNLÜK:

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 4 / 8

- Özellikle kontamine vücut çıkartılarının olduğu veya beklendiği durumlarda sıvı geçirmeyen önlük giyilecektir.
- İshalli, ileostomili ya da kolostomisi olan veya kapatılmamış yara dreni olan hastaların odasına girerken önlük giyilecektir.
- Epidemiyolojik açıdan önemli mikroorganizma ile kolonize veya infekte hastaya bakım veren personel hastadan veya hastanın çevresinden diğer hastalara ve çevresine epidemik özelliği olan mikroorganizmayı taşımamak için.

ELDİVEN KULLANIMI:

Temel İlkeler:

- Eldiven el yıkama yerine kullanılmamalıdır.
- Eldiven giymeden önce ve eldiven çıkarıldıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.
- Eldiven giyilmesinin, ellerin kontaminasyonuna karşı tam bir koruma sağlamadığı konusunda personel bilgilendirilmelidir.
- Eldiven giyme endikasyonu ortadan kalkar kalkmaz eldiven çıkarılmalıdır.
- Eldivenli eller yıkanmamalı, üzerine alkol bazlı el dezenfektanı uygulanmamalıdır.
- Bir hastaya bakım verdikten sonra eldiven çıkarılmalıdır.
- Aynı eldiven birden fazla hastanın bakımı için kullanılmamalıdır.
- Aynı eldivenle asla iki farklı girişimde bulunulmamalıdır.
- Eldivenler yıkanmamalı ve yeniden kullanılmamalıdır.
- Hasta bakımı sırasında, kontamine vücut bölgesinden temiz vücut bölgesine geçileceği zaman eldiven değiştirilmelidir. Hastaların farklı vücut bölgelerine uygulanan işlemlerde, her işlemten sonra el hijyeni sağlanmalı ve eldiven değiştirilmelidir.
- Hastadan hastaya geçerken eldiven değiştirilmelidir.
- İzole hasta odasından çıkmadan önce eldivenler dikkatli bir şekilde çıkartılmalı, el hijyeni sağlanmalı ve odada bulunan kontamine araç-gereç ve çevre yüzeylerine dokunulmamalıdır.

Non-Steril Eldiven Kullanılması Gereken Durumlar:

- İzolasyon uygulanmış olan hastaların odalarına girmeden önce,
- Kanla ve bütünlüğü bozulmuş cilt ya da mukoz membranlarla temas; yüksek düzeyde infeksiyöz ve tehlikeli organizmaların potansiyel varlığı ile epidemik ya da acil durumlarda; intravenöz damar yolu takılması ve çıkartılması, kan alınması, venöz hattın sonlandırılması işlemlerinde; pelvik ve vajinal muayenede; endotrakeal tüplerin açık

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 5 / 8

aspirasyon işlemi gibi hastanın kan, vücut sıvı ve sekresyonları, çıkartılar, ya da vücut sıvıları ile gözle görülebilir düzeyde kirlenmiş eşyalarla direkt temas gerektiren işlemlerde.

- Kusmuk içeren kabın boşaltılması, aletlerin tutulması, temizlenmesi, atıkların ellenmesi ve vücut sıvı döküntülerinin temizlenmesi gibi hastanın kan, vücut sıvı ve sekresyonları, çıkartılan ya da vücut sıvıları ile gözle görülebilir düzeyde kirlenmiş eşyalarla indirekt temas gerektiren işlemlerde,

Steril Eldiven Kullanılması Gereken Durumlar:

- Herhangi bir cerrahi işlem ya da vajinal doğum vb gibi hastanın steril vücut bölgesine yapılacak girişimlerde,
- İnvaziv radyolojik işlemlerde,
- Santral damar yolu açılması, kateter yerleştirilmesi işlemlerinde,
- Kullanılacak malzemelerin sterilitesinin korunması gereken durumlarda,
- Total parenteral nutrisyon hazırlanmasında,
- Kemoterapötik ajanların hazırlanmasında,

YÜZ KORUYUCU, GÖZLÜK KULLANIMI:

- Entübasyon, bronkoskopi, aspirasyon gibi işlemler ile laboratuvar çalışmaları sırasında vücut sıvıları, salgılar, çıkartılar ve kan sıçrama olasılığında,
- Cerrahi girişimler esnasında vücut sıvıları, salgılar, çıkartılar, kan ve doku sıçrama olasılığında,

MASKE KULLANIMI

Temel İlkeler:

- Kullanılacak maskeler kişiye özel olmalıdır.
- Maskeler ıslandığında değiştirilmelidir,
- Maskenin yüze tam oturması sağlanmalıdır.
- Maske ağız ve burunu içine alacak şekilde kullanılmalıdır.

Cerrahi Maske:

- Cerrahi işlemler esnasında,
- Entübasyon, bronkoskopi, aspirasyon gibi işlemler sırasında vücut sıvıları, salgılar, çıkartılar ve kan sıçrama olasılığında,

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 6 / 8

- Damlacık izolasyonu endikasyonu bulunan hastalara bir metreden daha yakın mesafede yapılacak girişimler esnasında,
- Damlacık izolasyonu uygulanan hastanın transportu sırasında,

FFP3 Maske / N 95 Maske:

- Solunum izolasyonu gereken hasta odalarına girişte,
- Solunum izolasyonu gereken hastanın transportu sırasında,
- Kırım Kongo Kanamalı Ateşi, kuş gribi, domuz gribi tanısı alan hastaların tedavi ve bakım hizmetleri esnasında,

KORUYUCU EKİPMANIN UYGUN KULLANIMI

Giyme Sırası

- Önlük
- Maske
- Gözlük-yüz koruyucu
- Eldiven

Çıkarma Sırası

- Eldiven
- Gözlük-yüz koruyucu
- Önlük
- Maske

Eldiven Çıkarılırken;

- Elin üzerinden sıyrılarak içi dışına çevrilir
- Diğer eldivenli el ile tutulur
- Eldivensiz parmakla bilekten diğer eldiven sıyrılır
- İçi dışına çevrilerek her iki eldivenden oluşan küçük bir torba şeklinde atılır

Gözlük-yüz koruyucusu çıkarılırken;

Eldivensiz ellerle çıkarılır

Önlük çıkarılırken;

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 7 / 8

Omuz kısımlarından tutulur

Kontamine dış yüz içe doğru çevrilir

Yuvarlayarak katlanır

Çıkarıldığında sadece temiz taraf görünmelidir

Maske çıkarılırken;

Maske bağları (önce alttaki) çözülür

Maskenin ön yüzü kontamine olduğu için elle temas etmemelidir

Bağlardan tutularak atılır

BÖLÜM BAZINDA KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR:

Bölüm bazında kişisel koruyucu ekipmanlar ekli listede bütün bölümlere göre düzenlenerek belirtilmiştir. Listede belirtilen kişisel koruyuculara ek olarak el antiseptiği, sıvı sabun ve kağıt havlu birimlerde yeteri miktarda bulundurulur. İhtiyaca göre bölüm bazında kullanılan kişisel koruyucu ekipmanlar değişebilir, bu durumda birim sorumluları gerekli talebi kalite yönetim birimine iletmelidir.

KLİNİKLER, ACİL SERVİS, STERİLİZASYON, LABORATUAR, TRANSFÜZYON HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu gözlük, eldiven, koruyucu önlük, El Antiseptiği
DOĞUM, ENDOSKOPİ HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, bone, El Antiseptiği
AMELİYATHANE, YENİ DOĞAN YOĞUN BAKIM, YOĞUN BAKIM HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, galoş, bone, El Antiseptiği
POLİKLİNİK, LABORATUAR HİZMETLERİ	Cerrahi maske, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, El Antiseptiği
GÖRÜNTÜLEME HİZMETLERİ	Kurşun önlük, kurşun gözlük, kurşun eldiven, koruyucu paravan, tiroid koruyucu, dozimetre, cerrahi maske, El Antiseptiği

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIM TALİMATI

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
SÇ. TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 8 / 8

ECZANE HİZMETLERİ	Cerrahi maske, eldiven, El Antiseptiği
MUTFAK,	Koruyucu önlük, eldiven, cerrahi maske, bone, El Antiseptiği
MORG	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, eldiven, koruyucu önlük/su geçirmez, koruyucu gözlük, El Antiseptiği

7. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

HAZIRLAYAN ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ KOMİTESİ	KONTROL EDEN KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN BAŞHEKİM
--	--	-------------------------------